

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Любомир Иванов Караджов, професор по теория на изкуствата,
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“-Пловдив,
за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” в научна област
3.5. Обществени комуникации и информационни науки
с дисертационен труд на тема: „Българската „метъл“ музика-символи и медийни
образи”, представен от Пламена Ангелова Петрова, редовен докторант в катедра
„Радио и телевизия“ на Факултета по журналистика и масова комуникация с
научен ръководител: проф. дн Венцислав Димов

Дисертационният труд „Българската „метъл“ музика-символи и медийни
образи“ е обсъден и насрочен за защита на заседание на катедра „Радио и
телевизия“ от 19 юли 2021 г и с решение на ФС при Факултет по журналистика и
масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“.

В този труд Пламена Ангелова Петрова представя на научното жури текст,
третиращ процеси в метъл музиката, която е философски и социален рефлекс на
определени обществените отношения. От тази гледна точка дисертационната тема
не коментира само явления от музикално естество. Тя навлиза в проблематиката
на социални изменения от световен и национален мащаб, като анализира особения
образ на нашата метъл музика и отразените в нея външни тенденции, претворени
с „български характер“.

Така представеното изследване е задълбочено не само заради обема на
дисертацията от 449 страници, от които 296 основен текст, но и заради
споделеното разбиране за музикалното изкуство като триада от епистемология,
комуникация и имагология. Анализът на музиката като художествен знак на
външни процеси и рефлексите им в музикалното изкуство придава на текста
значимост и дисертационност.

Считам, че основната работна хипотеза за развитието на българския метъл
„по подобие на западния, но асинхронно с него“, налага заявената от докторанта
цел тази музика да се изследва задълбочено и комплексно именно като отражение
на културни процеси и взаимодействия с „медийни и физически пространства“. Идеята
изследването да смеси етик и емик елементи, а именно хиперкултурни
проблеми и инсайдрски гледни точки, позволява едновременно широк поглед и
третирането на базисни хипотези, което намирам за сполучлив подход към така
заявената тема. Предпочетеният акцент върху емик подхода Пламена Петрова
основава на собствения си научен усет и цитираните теории, сред които особена

тежест получава тази на Сара Коен за сравнителен и цялостен; исторически и диалогичен; рефлексивен и ориентиран към политически поглед.

Оценявам положително начина, по който са проведени интервютата с респондентите и оценката на докторанта кои и какви да бъдат те. Широкият спектър на интервюираните изключва субективност на подхода, а разтварянето на изследователския периметър сред музиканти, журналисти, фотографи, промоутъри, диджеи, сценичен работник, графичен дизайнер и др. характеризира чрез различни гледни точки важния за изследването период от 80-те години на 20 в. до днес.

Предвид амбициозната задача пред текста, намирам структурата на изследването за логична и функционална. Петте глави, а именно „Теоретични и терминологични бази“, „Метълът като култура“, „Метъл музиката в България“, „Символи в метъла“ и „Метъл и медии“, дори само прочетени в своята последователност, говорят за правилно изработена изследователска концепция, логично защитена в пространствения строеж на научния труд.

Заклученията за отношението „концерт – фестивал“; причините за избор на английски език на песните като стремеж за глобализация на сцената, наднационално звучене и търсена задгранична автентичност; основанията за издигането на социални и религиозни символи в музикален и поведенчески култ на метъла; сексизъм в метъл журналистиката; медийните превъплъщения на метъл-музиканта като общостен, фенски или хейтърски образ и др. са сполучливи.

Библиографска осведоменост на Пламена Петрова, изразена в 87 източника, от които 56 на кирилица и 31 на латиница, както и многобройните интернет ресурси, заявени от докторанта като 315 на брой; 11-те нормативни актове и 84 видеоклипове удовлетворяват по количество и качество така предложената тема на дисертацията. Фиксираната информация за валидността на интернет източниците и данните за последните им посещения в киберпространството спомагат те да бъдат ясно идентифицирани.

Представеният от докторанта Пламена Петрова Автореферат съответства с текста на дисертационния труд и описва четливо неговите основни акценти. Авторефератът е структуриран също както основния текст с увод, пет глави, заключение, библиография, използвани източници, нормативни актове, видеоклипове и едно приложение с интервютата с респондентите по темата. Всичко това представя Автореферата като коректно съставен.

Автосправката за научните приноси отбелязва пет на брой, които отговарят на обективността, разработването на дисертационния текст и представените в него тези, концепции и изводи. Възможностите за практическото използване на получените резултати са разнопосочни, тъй като прочуването на българския метъл като култура със свой език и характеристики; изследването на българските

медии като „макроистория“ на музикалните предавания за рок и метъл по радио и телевизия и сравнението на двата периода на различни политически режими със своите особени механизми на регулация - държава и пазар, дават възможност за обогатяване на информираността и познанията на музиканти, журналисти, общественици, други изследователи и, разбира се, студенти.

Приложените научни публикации на автора по темата на дисертацията са четири – по една от 2017 г. и 2018 г. и две от 2019 г. Материалите са налични в интернет пространството, а във всяка от публикациите е използвана удовлетворяваща по обем и качество литература от наши и чужди източници. Броят на материалите удовлетворява процедурата по защита на дисертационния труд съобразно закона, по който протича.

Препоръката ми е Пламена Петрова да увеличи публикационната си дейност, като не се задоволява само с необходимите за процедурата материали. Темата съдържа достатъчно възможности за доклади, научни съобщения и статии в медиите, които не само ще осветлят въпроса, но и ще предизвикат интерес.

Считам, че предложената тема „Българската „метъл“ музика-символи и медийни образи“ е дисертабилна, реализирана е с ясна и функционална структура, разработена е по изискванията за дисертационен текст и разполага с необходимите научни приноси на основата на достоверен материал.

На основата на всичко това изразявам съгласие с дисертационния труд и препоръчвам на членовете на научното жури да присъдят на Пламена Ангелова Петрова, докторант в катедра „Радио и телевизия“ на Факултета по журналистика и масова комуникация научната и образователна степен „Доктор“.

29.10.2021 г

Проф. д-р Любомир Ив. Караджов,

Професор по теория на изкуствата
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“-Пловдив